

Lijst van argumenten Filosofie

Dit is een persoonlijk lijstje van argumenten die gegeven worden bij filosofie. de argumenten die vetgedrukt staan zijn volgens mij de beste argumenten. de anderen die er bij staan zijn vaak minder belangrijk of in sommige gevallen gewoon slechte argumenten die om een of andere reden geen steek houden, maar wel gegeven worden in de cursus. Ik wijs tussendoor ook een aantal mogelijke verbanden uit.

Dualisme

Pro:

-Het bestaan van de Res cogitans kan volgens Descartes aangetoond worden door zijn drie zekerheden, maar het bestaan van een lichaam niet volledig. Dus van de geest zijn we fundamenteel zeker, en het is dus apart aan het lichaam, waar we niet zeker van kunnen zijn

-ons lichaam is eindig, terwijl de ziel eeuwig is, en na de dood terugkeert naar haar oorsprong (god of de ideeënwereld) en een eeuwige substantie zoals de ziel is logischerwijs uit een ander hout gesneden dan een vergankelijke substantie zoals het lichaam.

- de hypothese dat onze geest samenvalt met ons brein gaat volledig in tegen het gezond verstand dat wij in ons dagelijkse leven hanteren. Dit is intuïtief zeer onwaarschijnlijk. Het niet bestaan van mentale fenomenen is onbegrijpelijk voor het gezond verstand

Contra:

-vs occasionalisme: het debat over lichaam en geest wordt radicaal onttrokken aan de wetenschappen. Bij uitbreiding is het materialisme onder Lamettrie algemeen empirischer en dus wetenschappelijker gericht.

- Veranderingen in het lichaam als amputaties, opiumroezen, waanzin,... veroorzaken allemaal een ingrijpende verandering in de menselijke geest

- Scheermes van ockham: dualisme voegt een non-wetenschappelijke surplus toe aan het naturalistische wereldbeeld, die onnodig is om de geest van de mens zoals ze is te begrijpen. Er is slechts één principe nodig, de materie.

-Het invoeren van een geestelijke wereld is hocus-pocus, helemaal niet wetenschappelijk dus.

-Dualisme is incoherent: volgens wetenschappelijke principes kan een immateriële geest geen materiële invloed uitoefenen op de wereld, onder andere omwille van het principe van behoud van massa. Causale systemen zijn gesloten en beperken zich tot de materie.

- een iets gematigdere versie van het materialisme, namelijk het superveniëntie-fysicalisme, komt tegemoet aan zowel wetenschap als gezond verstand.

- Volgens het Darwinisme moet de menselijke geest product zijn van natuurlijke selectie en variatie, wat impliceert dat ze voortkomt uit de hersenen.

Nietzsche:

Contra Plato:

-Plato verstoort het evenwicht tussen apollinische en dionysische waarden dat heerste in het Klassieke Griekenland

-Plato heeft een nefaste invloed gehad op de filosofie omdat zijn theorie vijandig staat t.o.v. het leven: hij heeft een tweede wereld nodig voor de abstractie van kennis, en hij vindt die tweede wereld belangrijker dan de materiële wereld waarin wij leven.

- Plato had een persoonlijk ressentiment tegenover de zintuiglijke wereld en het lichaam.

Contra Christendom en Moraal:

- Christendom is platonisme voor het volk.

- Christendom heeft zich gekoppeld aan een slavenmoraal: het legt regels op van wat goed en slecht is aan de mens en baseert die op haar eigen belangen. Concreet zegt deze moraal dat machtigen slecht zijn. De zwakheid van de slaven en andere minder bedeelden wordt verheerlijkt en is dus goed. Dit draait de voordien heersende moraal volledig om.

- Ook deze moraal is gebaseerd op ressentiment: het plebs zelf kan en durft niet leven zoals de heren, en gunt het dan ook hen niet.

- Christendom is anti-aristocratisch.

Contra Wagner:

- In zijn latere werk geeft Wagner de voorkeur aan Christelijke thema's en een zware, bombastische stijl. Dit terwijl hij vroeger een mooi evenwicht gevonden had tussen maat en mateloosheid. Dit gaat tegen Nietzsche's lichtvoetigheid in.

Contra vrouwen:

- De vrouw is gesofisticeerd, sluw, verraderlijk, onbegrijpelijk, wraakzuchtig, oppervlakkig, bandeloos en onbescheiden. (let wel: deze haat volgt vanuit Nietzsche's persoonlijk ressentiment!)

Cynici

Pro autarkeia (zelfgenoegzaamheid en onafhankelijkheid)

- Menselijk geluk kan het best nagestreefd worden door besluiten wat je nodig hebt of wat je wil enkel en alleen van jezelf af te laten hangen

Pro kannibalisme:

(situering: Diogenes verdedigt het kannibalisme in zijn pleidooi om de willekeur en onzin van een aantal taboes aan te kaarten én spiritualisme en dualisme tegen te gaan)

- **Het is niet goddeloos of misplaatst om mensenvlees te eten, aangezien vele andere volkeren dat ook doen. De taboe hangt vast aan de samenleving en de ermee verbonden argumenten evenwel.**
- **De materie is het enige dat onze aandacht waard is en dus moet men zich niet weerhouden voor het nuttigen van mensenvlees in de overtuiging dat men daarmee een leven na de dood krenkt, omdat er simpelweg geen ziel is die nauw verbonden is met het lichaam en voortleeft na de dood. Ook een wederopstanding in hetzelfde lichaam is niet mogelijk (=> materialisme!!)**

Pro (openbare) masturbatie:

- **Masturbatie is simpelweg bevredigen van behoeften, net zoals eten. Eten, en die lichamelijke behoefte bevredigen, mag hij wel in het midden van een marktplein, waarom zou dat dan niet mogen met zijn seksuele (en dus ook lichamelijke) behoeften?**
- **Het onmiddellijk bevredigen van een behoefte zorgt ervoor dat we geen slaaf worden van die behoefte en de geest vrij houden.**
- De meeste andere dieren hebben geen enkel probleem met publieke masturbatie.

Waarom is een cynische dialoog geen socratische dialoog?

- In de cynische dialoog stelt de cynicus de vragen niet noodzakelijk, in een socratische dialoog doet de filosoof dat wel
- In de cynische dialoog wil Diogenes de trots van Alexander krenken, terwijl Socrates met de onwetendheid van zijn gespreksgenoot speelt.
- De aandacht van het publiek word in de socratische dialoog vastgehouden door gespeelde onwetendheid, terwijl dat in de cynische dialoog gedaan wordt door een compliment op het juiste moment.

Darwinisme

Pro Theologische teleologie:

- **Vele natuurlijke componenten en organen zijn zodanig doelgericht en doelmatig dat het niet te geloven is dat zij niet ontworpen zijn door een intelligente en daadkrachtige schepper.**

Contra theologische teleologie

- **Er zijn een hoop nutteloze en ondoelmatige organen bij bepaalde organismen, die dus het product zouden moeten zijn van een behoorlijk onintelligente en onhandige schepper.**

- **Eindeloze regressie: Een intelligente ontwerper toont zelf ook tekenen van doelmatigheid en kan dus ook niet louter toevallig tot stand gekomen zijn. Er zou dus een ontwerper van ontwerpers**

moeten zijn, en een ontwerper van ontwerpers van ontwerpers, en een ontwerper van ontwerpers van ontwerpers van ontwerpers, en een ontw..... (we need to go deeper)

Alternatief voor theologische teleologie: natuurlijke selectie, die, als ze een enorme tijdspanne gegeven krijgt, de schijn kan geven van perfect doelmatige eigenschappen.

Natuurlijke selectie is geen goddelijke en efficiënte ontwerper omdat:

- Natuurlijke selectie een historisch proces is waarin gewerkt wordt met de materialen die voorhanden zijn en waarin vroegere structuren gerecycleerd worden, met alle negatieve gevolgen vandien

- natuurlijke selectie is een blind, inefficiënt proces dat handelt volgens trial & error

Even terzijde, los van argumenten: de drie grote krenkingen op p 81 = de drie copernicaanse revoluties van 1^e hoofdstuk functieleer

Contra het idee van de mens als evolutionaire kers op de taart:

- Het leven en vooral de evolutie is een contingent of toevallig proces. Geen van de soorten op aarde is het noodzakelijke product van natuurlijke selectie.

- Evolutie houdt wel verandering, maar niet noodzakelijk vooruitgang of verbetering in.

Uitdieping: Contra contingentie:

- principe van convergente evolutie: soorten die niet nauw met elkaar verwant zijn, ontwikkelen onafhankelijk van elkaar toch zeer gelijkaardige eigenschappen als antwoord op een gelijkaardige uitdaging in hun natuurlijke omgeving. Dit weerlegt echter de contingentie niet onherroepelijk en in zijn geheel.

Weer een kleine voetnoot: op p 84 wordt een duidelijke hint gegeven naar een link met Nietzsche. Bedoelt hij hiermee dat de mens gelijk heeft om haar beste eigenschappen als criterium voor vooruitgang te beschouwen en dus recht heeft op haar arrogantie tegenover de andere soorten?

Uitdieping: pro vooruitgang:

- Er is volgens Darwin zelf sprake van vooruitgang wanneer een soort die een andere soort opvolgt, een duidelijk competitief voordeel heeft ten opzichte van haar voorganger (het dus beter doet).

Nuancering: dit maakt het niet mogelijk alle soorten met elkaar te vergelijken, alleen een bepaalde soort met haar voorganger.

- Darwin zegt ook dat toename van complexiteit vooruitgang impliceert. Meer functionele onderdelen zorgen voor een hogere efficiëntie van het organisme. Nuancering: idem hierboven.

Evolutiepsychologie

Link Freud – Evolutiepsychologie: De modules van de menselijke geest zijn niet toegankelijk voor het bewustzijn van hun drager (intransparant) => onderbewuste van Freud (es)?

Pro evolutiepsychologische (modulaire) visie op de menselijke geest:

- Argument van waarschijnlijkheid: Kinderen krijgen zo snel greep op zoveel complexe problemen dat we eigenlijk moeten veronderstellen dat hun geest voorgeprogrammeerd is om specifieke taken te vervullen.
- Argument van zelfbehoud: Bij het nemen van beslissingen gaan we (best) niet eerst alle mogelijke opties af om dan te beslissen, maar we kunnen direct een reactie vertonen, getriggerd door de bijbehorende module. Dit houdt een evolutionair voordeel in (bescherming) (link met Nietzsche & Plato's abstractie van kennis)

Contra Evolutiepsychologische visie op de menselijke geest:

- het is een zeer vreemde en waarschijnlijk foute aanname dat onze huidige menselijke geest niet geëvolueerd is sinds het pleistoceen (EEA).
- De menselijke geest bestaat misschien niet uit aparte, functionele modules.

Uitdieping: contra EEA:

- we kennen misschien wel een aantal adaptieve problemen waarmee onze steentijd-voorouders worstelden, maar voor elk van die problemen zijn er een aantal oplossingen. En onze kennis over de anatomie, fysiologie en gedrag van onze voorouders is te beperkt om te voorspellen welke oplossing de meest waarschijnlijke is.
- Het is weinig waarschijnlijk dat er gedurende meer dan twee miljoen jaar nauwelijks beweging was in de lijn der hominiden. Het is weinig waarschijnlijk dat onze soort sinds de landbouwrevolutie geen belangrijke nieuwe psychische of fysieke eigenschappen heeft ontwikkeld. (bewijs: lactose-intolerantie)

Uitdieping: Contra modulaire visie:

- Het is weinig waarschijnlijk dat alle modules van onze geest aangeboren zijn. In een voortdurend veranderende wereld kan het af en toe nuttig zijn niet alles aan te moeten leren, maar bepaalde zaken moeten wel aangeleerd worden en kunnen niet aangeboren zijn. **Er moet een zekere flexibiliteit zijn in de menselijke geest.**

Contra adaptationistische visie op de menselijke geest:

- Als de menselijke geest een pareltje is van ontwerp, waarom worden we dan zo vaak gek?

Evolutiepsychologische/psychiatrische verklaring hiervoor:

- Genome lag model: ons genetisch materiaal is niet aangepast aan de hedendaagse omstandigheden, en die twee botsen vaak zodat we daar nadelige gevolgen van ondervinden.
- Geestesziekten zijn vaak uitvergrotingen van nuttige evolutionaire overlevingsinstincten, die dan ontsporen.

Tegenargument van Keller en Miller:

- Geestesziekten zijn schadelijke disfuncties die altijd al schadelijk geweest zijn. Ze zijn het gevolg van de kwetsbaarheid voor mutaties van ons brein.

Contra de mens als natuurlijke, onderscheiden soort (David L. Hull (ppt!!!))

- Biologische soorten zijn geen natuurlijke soorten, dat wil zeggen dat ze niet gedefinieerd kunnen worden aan de hand van 'essenties', dat geldt ook voor de mens. Er is niet zo iets als een unieke essentie die gedeeld wordt door alle mensen, en enkel door mensen.

- elk concept van een menselijke natuur is ook altijd een normatief concept. Beweren dat deze of gene eigenschap deel uitmaakt van de menselijke natuur, verwijst mensen die die eigenschap niet hebben naar de periferie van de menselijke soort ('mislukkelingen'), of naar de 'lagere diersoorten' ('een beest', 'een onmens').

Pro de mens als natuurlijke soort (Tooby & Cosmides):

- De menselijke geest en haar modules zijn universeel, aangeboren en optimaal.

Freud:

Contra niet-contradictie principe:

- er zijn bepaalde denkactiviteiten die niet toegankelijk zijn voor het bewustzijn, dus je kan in principe wel tegelijk iets weten en dat niet weten (eigenlijk weet je het dan wel, maar je weet niet dat je het weet, want het onderbewuste weet het, het bewuste weet het niet, weet je?). De zelfcensuur verplaatst deze gedachten naar het onderbewuste. Bewuste en onbewuste kunnen onafhankelijk van elkaar opereren.

Link met begrippen die misschien bekender zijn: bewuste = ich; onbewuste = onderbewuste = es; censuur = über-ich = geweten

Waarom leidt seksualiteit zo vaak tot onlust? (eerder redenen dan argumenten, mr goed)

- uitingen van sommige 'perverse' driften conflicteren met de sociale omgeving van het individu.
- bepaalde polymorf perverse driften zijn fundamenteel onbevredigbaar

Intelligent Design:

Contra Darwinisme:

- Onreducereerbare complexiteit: er zijn een aantal organen die niet verklaard kunnen worden vanuit mutatie en natuurlijke selectie, omdat ze te complex zijn. (vb.: zweepstaartje) er moet dus een kracht aan het werk zijn die vooruit kan zien.

Contra onreducereerbare complexiteit (en dus pro darwinisme):

- Het vraagstuk rond het zweepstaartje is tot op heden onopgelost, maar niet onoplosbaar.
- een vooruitziende schepper zou niet zoveel nutteloze, soms zelfs schadelijke organen gecreëerd hebben.

- ID voegt enkel een onwetenschappelijk negatief antwoord toe en geeft geen nuttig alternatief.

Darwinisme is geen aanval op religie:

- Darwin zelf beschouwde zijn theorie niet als een aanval op religie, aangezien hij zelf Deïst was.
- Het rijk Gods is een kwestie van religie en niet van wetenschap, het staat dus eigenlijk los van deze discussie.

-Darwinisme beperkt zich tot de zintuiglijk waarneembare werkelijkheid, dus het kan geen uitspaken doen over de boven - of- buitenzintuiglijke werkelijkheid.

- Het zou best kunnen dat God de ultieme oorsprong is van alle Darwinistische processen.

Darwinisme kan niet perfect verzoend worden met het Deïsme:

- Evolutie door natuurlijke selectie is een enorm verspillend en inefficiënt proces, en het kan dus, naast niet gecontroleerd worden door een intelligente schepper, zelfs niet in gang gezet zijn door een intelligente schepper.
- Veel adaptaties zijn het product van verschrikkelijk veel lijden, wat in zou gaan tegen het idee van een liefhebbende schepper, en hem eerder een sadist zou maken (maar liefst 99% van alle soorten die ooit op aarde hebben geleefd, zijn inmiddels uitgestorven (bron: Ricky Gervais))

Darwinisme kan wel verzoend worden met andere vormen van religie:

- Karl Barth: God is radicaal anders dan de mens
- Wittgenstein: Religie draait niet om overtuigingen maar praktijken.

(deze twee theorieën onttrekken religie aan de redelijkheid)

Seksuele voorkeur:

Pro Essentialisme:

- Er zijn neuro-anatomische verschillen tussen homoseksuelen en heteroseksuelen

Contra Essentialisme:

- Er is tot op heden nog geen eenduidig natuurlijk kenmerk gevonden dat typisch is voor alle homoseksuelen en enkel voor homoseksuelen
- homoseksuelen vormen geen duidelijk gescheiden groep tegenover heteroseksuelen (biseksualiteit)
- Hoe homoseksuelen genoemd en behandeld worden heeft wel degelijk invloed op hun gedrag en hun denken over het al dan niet behoren tot die groep. (interactieve soort)

Pro Sociaal Constructivisme:

- De moderne vorm van homoseksualiteit (symmetrische relatie) is zodanig verschillend aan die van pakweg het oude Griekenland(asymmetrische relatie, dat het wel cultureel bepaald moet zijn.

Contra Sociaal Constructivisme:

- De breuk tussen verschillende perioden is nooit zodanig groot dat alle elementen van een oude seksuele vorm verloren gaan.

- achter de wilde veelheid van seksuele vormen gaat een beperkt aantal basisvormen schuil die steeds opnieuw opduiken doorheen de tijd en verschillende culturen.

- Sociaal constructivisten bezondigen zich aan een vorm van essentialisme: ze associëren één vorm van homoseksualiteit met één periode, terwijl er meer dan één type van homoseksualiteit kan voorkomen in een tijd en een plaats.

Wittgenstein:

Taal wordt niet automatisch werkelijkheid door een koele spiegeling aan de werkelijkheid omdat:

- de betekenis van een uitspraak heeft te maken met de manier waarop ze gebruikt wordt in een bepaald taalspel.

- Een term heeft alleen maar betekenis binnen de grenzen van een bepaald taalspel.